

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-884-3920/5508
Konu : Yazılı soru önergesi

12 /4.1. /2026

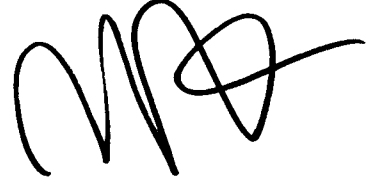
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

7/28406
GK 166

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1636504 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28406 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.



Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)



T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-884-3919/5507
Konu : Yazılı soru önergesi

12 / 01 / 2026

Sayın Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28406 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iaşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iaşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılamayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iaşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iaşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

2- "Günlük iaşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinde, günlük iaşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iaşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iaşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya



T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejetaryen türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de azami ölçüde karşılanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması" kenar başlıklı 65. maddesinin birinci fıkrasında; anaları hükümlü olup da dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocukların, annelerinin yanında kalabileceği, bu çocukların gündüzleri ceza infaz kurumu bünyesindeki veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu veya diğer kurum ve kuruluşlara ait kreş ve gündüz bakımevlerinde barındırılacağı,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması" kenar başlıklı 58. maddesinin üçüncü fıkrasında altı yaşını dolduran çocuğun dışarıda bırakılacak kimsesi bulunmadığı takdirde durumun ceza infaz kurumu idaresince Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirileceği, bu çocukların görevliler aracılığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne belirlenen kuruluşa tesliminin sağlanacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

III- 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Psiko-sosyal yardım servisi" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasında; psiko-sosyal yardım servisinin, personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servis olduğu, psiko-sosyal yardım servisinde, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişimi uzmanının görev yapacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara, kuruma kabul aşamasında psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulduğu, ARDEF ile hükümlünün risk ve ihtiyaçlarının ortaya konulduğu ve her hükümlü ve tutuklu için ekonomik, sosyal, hukuki, psiko-sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına uygun olarak bireysel ve grup müdahale programının belirlendiği, ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutukluların, ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirildiği,

B) Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocuklarla ilgili olarak;

1- Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında 21/11/2011 tarihinde imzalanan "Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İş Birliği Protokolü" çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan 0-3 yaş (0-36 ay) grubu çocukların, Halk Eğitim Merkezlerinde çocuk gelişimi alanında eğitim almış usta öğreticilerin görevlendirildiği oyun alanlarından faydalandırıldıkları; 3-6 yaş (36-72 ay) grubundaki çocukların ise, öncelikli ve sıraya alınmaksızın MEB'e bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak



T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

faaydalandırıldıkları,

2- Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında barındırılan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin öncelikle psiko-sosyal yardım servisleri tarafından desteklendiğı ayrıca Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında 27/06/2021 tarihinde imzalanan "Tutuklu, Hükümlü veya Yükümlüler ile Çocuklarının Sosyal Hizmetlerden Yararlandırılması Hakkında İş Birliğı Protokolü" çerçevesinde anılan çocukların psiko-sosyal gelişimlerinin desteklenmesi, eğitim, barınma ve benzeri ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı,

3- Çocukların fiziksel ve sosyal ortamlarının geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen "Annemleyim" projesi kapsamında; ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocuklar için 'Günlük Yaşam ve Eğitim Programı', kadın tutuklu ve hükümlüler için 'Ebeveynlik Programı' ile annesinin yanında kalan çocuklar ile çalışan personel için 'Anne ve Çocuklara Karşı Tutumlar Programı'nın geliştirildiğı ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiğı,

4- Kurum yaşamının çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve çocukların gelişimine destek olmak amacıyla bazı kurumlarda anne çocuk üniteleri ve çocuk dostu alanların oluşturulduğı,

5- Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukların ihtiyaç duydukları çocuk bezlerinin ödenek tahsis edilmesi beklenmeden temin edildiğı ve temin edilen bu malzemelerin gecikmeye meydan verilmeden ayırım yapılmaksızın ücretsiz olarak kendilerine teslim edildiğı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.



Yılmaz TUNÇ
Bakan

